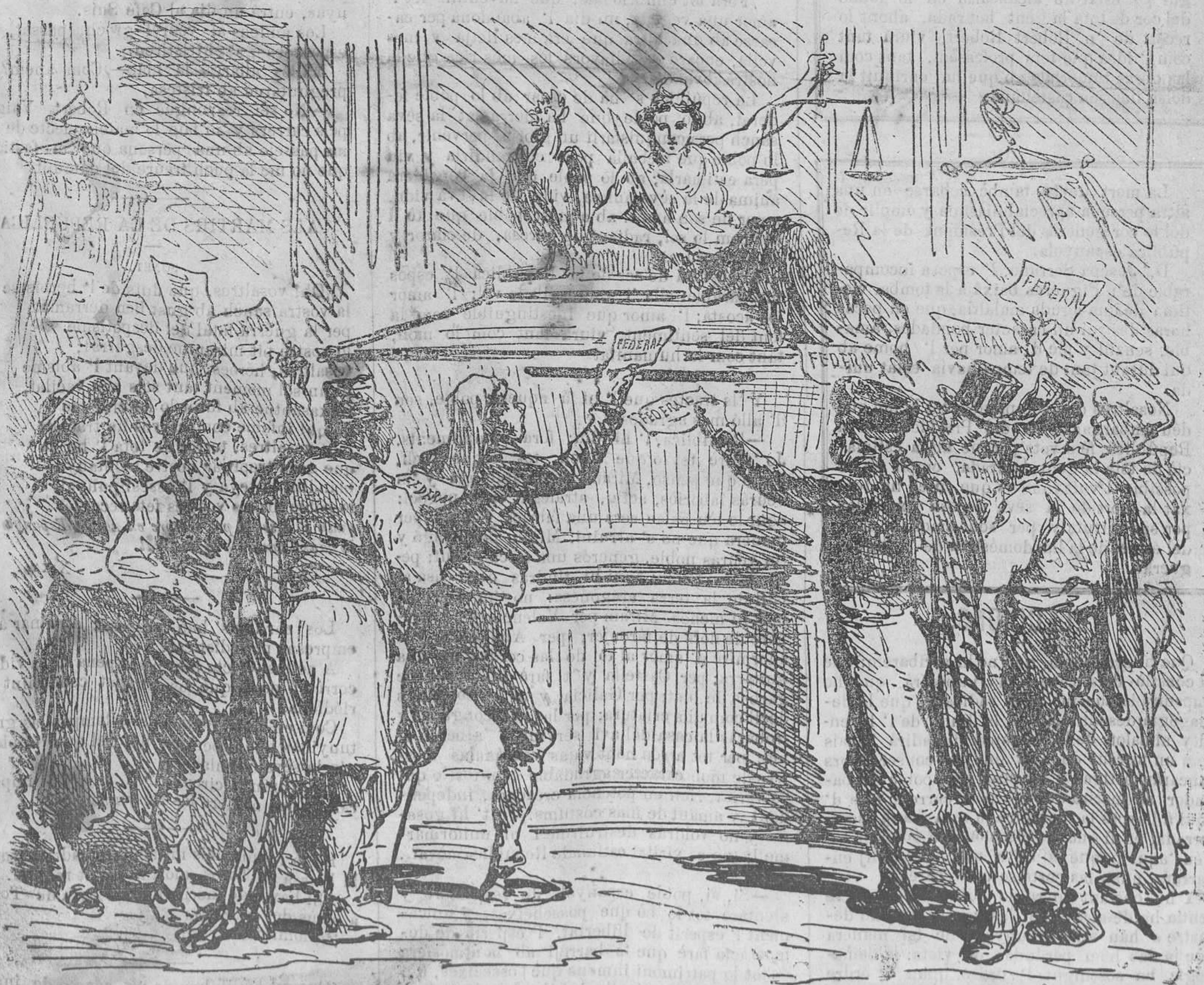

LA CAMPANA DE GRACIA

LAS ELECCIONES

¡Poble! procura imitar aquest exemple pera que tots junts poguem eridar:

¡¡VIVA LA REPÚBLICA DEMOCRATICA FEDERAL!!!

Catalunya está de pésam. Un de sos fills mes ilustres, republicà de cor, que ab son talent y ab sa consequencia enaltia nostra santa causa, ha mort.

Nostre amich benvolgut, en Robert Robert, al qual no recordarém sense las llàgrimas en los ulls, sense sentir una dolorosa esgarrifansa en lo cor, ha baixat á la tomba.

L'aplaudit escriptor, fill de Catalunya que ab tanta galanura, que ab tanta senzillés, que ab tanta gracia manejava la llengua castellana, fent las delícias de sos lectors ab la frescura sempre nova, sempre espontànea de sos sentiments, ja may mes tornará á deixarnos sentir sa véu agradable y estimada.

L'home públich que no cometé en sa vida una sola defeció, que ab consecuencia exemplar milità sempre en nostras filas, á pesar de la posició brillant que podía trobar en altres partits, ahont era estimat per tothom, ha mort republicà federal, tal com havia nascut.

Y ha mort, en los mes tristes moments, per quan eran per nostre partit los moments mes ditxosos: ha mort quan la República, somni de tota la vida de nostre amich, ab son triunfo venia á omplir lo cor de tots los bons patricis, que després de llarchs anys d'esforços y de lluyta, veyan brotar lo fruit que ab tant d'anhel y ab tanta de constància sembraren en nostra estimada Espanya.

En Robert Robert ha mort quan sos esforços anavan á ser recompensats. Màrtir del treball y de la idea, ja que no ha pogut atenyé una recompensa material, segur pot estar de alcansarla en lo fondo del cor de tota la gent honrada, ahont lo recor de 'n Robert Robert, viurá tant com l'idea que tots professém, tant com las obras inmortals ab que ha enriquit la dolsa llengua castellana.

La mort devia també cebarse en una altra persona apreciabilíssima y omplir de dol lo cor generós del President de la República espanyola.

D. Josepa Serrano, l'espresa incomparable de 'n Figueras baixá á la tomba, víctima de una aguda malaltia, que en pocas horas destruí un carácter bondatós, amable, senzill y plè d'amor per l'home ab qui durant tant de temps havia estat uida.

Nosaltres que compreném tot lo dol que déu embargar lo cor del President de la República, fém vots perque ab la estimació de tota la gent honrada, ompli en lo possible l'vuit inmens que en ell ha deixat la mort de la sèva espresa exemplar per sos virtuts y per son amor, la mort del àngel de la lladroméstica de 'n Figueras.

ELECCIONS.

Que hi arribaré, que no hi arribaré: que la cuestió dels carlins ho impedirà, que ho impedirà la cuestió dels radicals: que la demagògia desenfrenada á la llum de l'incendi y al calor de la matansa invadirà l'país com un torrent de lava: que 'ls conservadors tancaran botigas y fàbricas y l'poble treballador se morirà de fam pels carrers: que d'aquí á llavors la república ja serà morta y enterrada: en fi que les eleccions no s'farán.... Véus aquí lo que 's deya un mes y mitj en darrera, quan las corts se convocaren.

Y no obstant lo ruido subterrani que se sentia ha desaparescut: las causas de un desastre s'han anat allunyant de tal manera que ja las hem perdudas de vista: la demagògia ha sostingut l'òrdre, quan l'òrdre ha perillat; los carlins son combatuts sensse contemplació de cap classe: los radicals

corren pèl mon ab la qua entre las camas, y fins are ningú s'ha mort de fam, ni ningú per fèrsela passar s'ha menjat cap criatura.

Tothom, en cumpliment de una lley justa y honrada, prepara las armas del dret pera decidir la sort futura de nostra jova República. Tothom té un interès en deixarla ben coloquada. ¡Com que tothom comprén que ha arribat l'hora de ferli pendre estat!

**
¡Ab qui la casaré? Sola no hi pot continuar: una noya tan jove y tant guapa corra massa perill, sense un bras fort que la defensi, sense una vigilancia estrema que la privi de caure en los paranyes que en uns temps com los d'are rodejan á la juventut.

Ademés s'ha fet gran y necessita cumplir las lleys que la naturalesa imposa á tots los sers que d'ella dimanan.

Ha de casarse y ha de casarse bé.

Déu nos guard' de que trobés un marit que després d'abúsar de la sèva hermosura, robarli la herència que posseeix, envilirla y deshonrarla, l'abandonés ó a cópia de penas y disgustos la dugués á la sepultura.

¡Fora tot home démals antecedents! Fora tot home que no haja sabut ser en sa vida un bon fill de familia. Fora l'que un dia fusellà á sa mare: fora l'carlí que avuy dessangra las entranyas de la patria!...

¡Fora l'moderat egoista y autoritari, que capás fóra de posarli una mordassa y de gossar-se ab cruetat en las sèvas penas!

¡Fora l'uniónistà, que la prostituiria, com ha prostituit totas las donas, que desde que quedà viudo, tingué en mal matrimoni!

¡Fora l'ridicul progressista, especie de Joan Doneta, calsas com un Joan, cruel com una doneta; antipàtich, rapapiejador y llanut!

¡Fora tot cimbrio fals, que haventlhi fet l'amor una vegada, un dia l'abandonà per casarse ab una altra que era mes lletja y mes vella, encare que llavors fòs mes rica que la nostra joveneta!

La república s'ha de casar ab lo poble federal, ab lo poble que ha derramat la sèva sanch pera conquistarli un gloriós porvenir, ab lo poble que treballa pera engrandirla y viu pera estimarla; ab lo poble que la considera ànima de la sèva ànima, vida de la sèva vida, amor de son amor: ab aquest poble que té l'cor com lo sol, radiant de pureza, de claror y d'hermosura.

Aquest ha de ser de la República l'espresa inseparable: ella l'vol, y ell la vol: l'amor los acosta; l'amor que inestinguible com la font del sentiment, viurá tant com lo mon, tant com la humanitat.

**
Y 'ls tractes que l'hi fà aquest poble, son d'alló mes agradosos.

—República, l'hi diu: fora cumpliments. Jo t'diré tot lo que tinch, tot lo que soch, tot lo que penso. Míram per Catalunya y 'm veurás laboriós, actiu, atrafegat en lo negoci: aquí lo tèu palau será una fàbrica y faré per manera que no s'arruini. Míram per Aragó y 'm veurás noble, generós una mica tossut; pero ab bon fondo: aquí hi tindrás una casa al istil de la terra aragonesa: no 'm demanis mes ni menos. Míram per Valencia y 't coronaré de flors de taronjer; per Andalusia y 't adormiré d'amor al tò de las cordas de una guitarra; per Castella y 't faré un trono de garbas de blat; per Galicia y 'm' incontrarás dócil com una criatura; per las Vascongadas y trobarás la casa del avi servint d'alberch al nèt; per tot arréu hont vajas veurás las mostres de mon carácter agradable com tot lo qu'es variat, rich en potència creadora, independent, y amant de mas costums. Tu t'hi gosarás y no voldràs destruirme'l ni uniformarme'l; ¡no es viritat estimada Repùblicamèva!..

**
—Sí, sí, poble espanyol. Jo respectaré y alentare tot lo bò que posseeixes, y unicament l'esperit de llibertat, l'esperit de democràcia farà que 's barreji ab la atmosfera de tot lo patrimoni inmens que posseeixes, á fi de que per tot arréu llueixi l'sol de justicia y de rahò que ha de fer gran lo nostre enllàs.

Jo no voldré que ningú interrumpeixi las manifestacions de ton caràcter variat, y á gran obsequi las rebrà, quan al bò s'encaminin, que jo no dupto que serà sempre.

Tu 'm durás en dot la federació; jo 't portaré en dot la democràcia, y vingan los vehins á admirar la felicitat dels dos esposos.

**
D'aquesta manera parla la República: d'aquella manera parla l'poble federal.

Lo dia de las eleccions se casan.

Per co 'ns preparém á pendre part en aquesta festa. Per co 'l temps se serena, contra tot lo que 's deya, y tothom se prepara á observiar ab sos vots als núvis, que sols ab sos vots se darán per contents y satisfets.

BATALLARAS

Mirarem de consagrar lo próxim número al recor del amich inolvidable, del escriptor eminent y del republicà de consecuencia may desmentida, Robert Robert.

Reproduhiré algunas de sus obras catalanas mes notables, y faré menció dels rasgos de sa vida mes característichs.

En Robert Robert es tot un caràcter.

Y es un caràcter que 'ns honra.

Poch temps avants de morir, quan anava pels carrers de Madrid ab la mort á las entrañas, entrà un dia al Café Suís.

Los amichs al vévre groch, passat, sens esperansas, s'entristiren.

Ell los allargá la mà.—¿Com anem? l'hi preguntaren ab tristes.

—No sé: respondé en Robert. Vaig sol pels carrers y 'm faig lo mateix efecte de quan me passejo ab una persona que 'm fastidia y que no me la puch treure del damunt.

ALS MARTIRS DE LA REPÚBLICA.

SONET.

¡Oh! vosaltres, que duts de l'heroisme la vostra sanch ab gust heu derramat, per la guerra fatal del despotisme lo vostre pit mirantne desgarrat; vosaltres, héroes, que devant l'abisme ni un sol moment tant sols heu vacilat, retxasantne ab furor lo fer cinisme de qui infame comprarvos ha tractat; ¡oh! vosaltres, terror de tota l'horda que gosa trepitjar nostre montanya blandint la teya y l'assesí punyal, lo poble tot los vostres fets recorda, quan s'assenta per sempre en nostra Espanya la causa santa de la Federal.

XIXA.

Los carlins s'han proposat arruinar á las empresas periodísticas.

A aquest efecte han posat pena de la vida al corrèu ó peatós que fos atrapat condueint periódichs.

Com en los periódichs s'estampen las grans tunyinas que reben, es natural que impideixin la sèva circulació.

Impedirán la circulació.... pero no impediran de cap manera las tunyinas.

En la reunió dels milicianos madrilenyos en la Plassa de Toros, morí la partit radikal.

Allí havia de morir, en la Plassa de Toros, á mans del calixer.

¡Ignomínia!

¿Que m' en diuen de un conato de insurrecció radical, dut á efecte per recuperar lo

turró del presupost, en los moments en que corran los carlins per la montanya y en que es necessari tenirhi en elles totes las forças del exèrcit?

—No es veritat qu' es patriòtic y digne?..

A la disolució del Ajuntament de Madrid, déu respondre la de tots los Ajuntaments d'Espanya que no sigan afectes á la actual situació.

No voliam nosaltres entrar en lo terreno revolucionari; pero 'ns hi han dut. Hi som y jay de nosaltres si arribém á dormirnos!

Are mes que may demaném confiança absoluta en lo Gobern.

Ja que tanta gloria ha sabut conquistarnos, ja que tant bé ha sabut desferse dels enemichs de la República, que trobi en nosaltres aliats fermes y disposats á apoyarlo fins al cumpliment definitiu de nostres desitjos, que son los seus mateixos.

Ab nostre apoyo, serém forts nosaltres y ell contra totes las reaccions.

Demá té lloch á Barcelona y en alguns punts de la província l' ante-votació de candidats, pera las próximas eleccions de Constituyents.

Convè que 'l partit en las eleccions se presenti unit y compacte com un sol home, dant una pública mostra de que sent únas las aspiracions, úns son també 'ls medis que emplea pera realisarlas.

A aquest efecte 's fa l' ante-votació. D' ella á ningú s' esclueix. Per lo mateix lo candidat que surti ab majoria siga qui siga, mentres á nostra comunió pertanyi, deu ser lo qui portin á las urnas, tots los federals, en la votació definitiva.

Qui no concorri á l' ante-votació, no 's queixi després: qui veja que no surt la persona de la sèva preferència, no s' abstinga de votar. Avants que tots los descuits y que totes las ideas de caràcter personal, està l' idea del partit republicà federal, l' idea que 'l manté y déu mantenirlo sempre *unit* y *compacte*, com las closques de una pinya, que mítuament s' apoyan.

Avants Barcelona tenia una guarnició numerosísima.

Avuy encare no té un batalló.

L' órdre públich es perfecte; ningú tem cap perill, y tothom se véu precisat á regoneixre que sense exèrcit també 's pot viure.

Acostantse las eleccions, un conçellet als electors may hi es de més.

Trieu entre totes las personas que 's presentin, las que ab mes alt grau reuneixin aquestas qualitats:

—Conseqüència antigua y may desmentida.

—Claretat de criteri y fermesa de caràcter.

Que ningú 's fibi dels que fá poch temps militan en nostras filas.

Es precís coneixe á la gent: y no deixarse ilusionar per la xarramenta de ningú.

Fets fan proba; paraulas lo vent se las emporta sempre.

Convè elegir gent desinteressada que treballi per la patria y per la idea.

Es necessari que 'l diputat vaja á dur principis á l' obra de las Constituyents, y no á buscar principis y postres.

L' obra que vā á empender's es grandiosa, y es una obra comuna; y nosaltres devém contribuir á ella constraint scs fonaments.

Aquests fonaments los construirém, fent una bona elecció.

La mort de la Senyora de 'n Figueras, no mes ha alegrat als enemichs de la República.

Perque, tal vegada en lo accés de son dolor, nostre ilustre president anunciá l' idea que tenia d' abandonar la vida pública, no pogueren contenir la sèva satisfacció y á so de bombo y campanillas anunciaren aquest pensament en sos periódichs.

—Imbecils!

Ignoran potser que després de l' incomparable esposa que ha perdut, l' hi queda á n' en Figueras, una altra esposa á qui donar lo seu cor.

—No saben potser que aquesta esposa,ahir segona y avuy única, 's diu Espanya republicana?

Encare hi ha qui parla de intervenció estraniera.

Jo per satisferlo, l' agafava y lo duya á l' Exposició de Viena com un modelo d' espanyol patriota.

Lo gobern ha dat un cop d' Estat.

Si: ha dat un cop al que anava á darne un altre á traició.

No es ell lo traidor, sino 'l que l' ha provocat.

Espanya entera saluda avuy la victoria del govern. Es la victoria de la llibertat republicana, contra l' inmoralitat y las fàrsas radicacionistes.

Es lo triunfo de l' honradés y de la moralitat, sobre l' desdoro y la concupiscencia.

Es lo desvaneixement de l' últim núvol sobre nostre cel polítich.

REPICHES

Los conservadors decidament volan retréure's en las próximas eleccions.

Los conservadors retrets me fan tanta por, com si 'm diguéssin: los partidaris de Felip II volan tornar á colocarlo al trono pera restablir la Santa Inquisició.

Lo de Málaga diu que martxa bé: lo d' aquí á Barcelona ja veyém que no potanar millor, lo de la disciplina cada dia vā arrelantse, y tot fá cara d' arribar á un bon fi.

Escoltem als enemichs de la situació y 'ns dirán que ab aquesta anarquía no 's pot viure.

Lo que no 's pot viure es fora del pressupuesto. —No es veritat Srs. monárquichs?...

A l' iglesia d' Olot s' hi dona ball cada nit. L' orga fa d' orquestra, las llàntias d' aranyas... y /viva la gresca!

Com los carlins s' han empenyat en que 'ls voluntaris Olotins vetlessin, ells que si, no volen vetllar sense ballar. Y en divertirse fan molt bé.

Los carrils ja tornan á estar trencats. Y que no hi valen braguers!

Ab motiu d' haver sigut en Saballs nombrat compte de Berga, se 'l coneixerá per Saballs lo bergant.

En Figuerola ha sigut pres á consecuencia dels últims fets de Madrid.

—Hisenda espanyola abatuda desde qu' ell hi posá las mans, respira y esclama:

—Dèu té un bastó!

Conta un periódich que un tal Bet, cabecilla que ocupa 'l Congost, detingué l' altre dia

l' Correu, obrí las cartas, y una d' ellas que contenia valors, la féu trasmetre á son dueny. per medi de un propi.

—Lo cabecilla Bet devia estar borratxo.

De segur que estant seré no 'u hauria fet.

—¡Ola escombrayre! Ja pensava que t' havias perdut.

—Perqué senyora Pona?

—Quatre senmanas fa ja que no 't vejam.

—Jo l' hi diré: es qu' estava ocupat en una feyna molt.... molt santa.

—¡Que 'm dius!

—Oh si senyoral! Si vosté m' haguès vist ab lo fusell al coll, ab una boyna que ni pintada, ab déu rals á la butxaca y algunas.... gangas.

—Me deixas pasmada!

—També vaig besar la mà d' aquella senyora que vā ab l' Alfonso....

—Mare de Déu!...

—Que vol dir?...

—Un escombrayre besar la mà de una príncipsa?

—¡Oh! Es que tenia de ser aixó, ó cincuenta palos!

EPITAFIS.

Aqui jau tot un malvat.

—Es un carli?—Endevinat.

Reposa aquí un jugadó: abrotxis bè lo paltó.

Jau á n' aquí un pastissé. Fins en morirse hu vā sé.

Aquí un capellà reposa que matac als seus germans; si es que haveu tocat sa llosa aneu's á rentá las mans.

XIXA.

Lo Pesament Espanyol digué que Pio IX es lo Noé denostre època.

—Es lo Noé, pregunta un diari republicà, per que conserva á son costat animals de totes las espècies?...

La coincidència de la resolució presa pèl govern en la cuestió dels artillers, ab una exposició enviada á Madrid per un círcul polítich d' aquesta capital, ha fet que 'ls periódichs anti-republicans, parléssin de *notas catalanas*, de que aqui feyan la llei á la nació, y de que aixó no podia continuar.

Sens voler ofendre en res al indicat círcul, aixó 'us porta una escena á la memòria:

** Som á la revolució de las quintas.

—Prén part en Sendil ab lo moviment? pregunta en Prim á n' en Gaminde.

—No senyor—respon aquest.

—Estiguém tranquil, donchs.

Al menos aixis ho contan.

—Perqué 'ls madurs se mostravan tant amants del órdre?

—Perque tenian la payella pèl mánech.

—Hi ha que tenir la payella pèl mánech pera ser amant del órdre?

—Si senyor. Proba: Que are que 'ls demagogos l' hi tenim, los mateixos demagogos ne son amants.

—Dochs diga que si 'ls madurs hi haguesin atinat, ja podian darlos la payella trenta anys endarrera.

—Uns diuhens que 'l Terso es mort; altres que s' ha tornat boig.

—Jo voldria que 'm diguéssen quan ha tingut cervell.

—Ja quan nasqué la mica que 'n tenia, se l' hi vā torná un bunyol.

